

Szerkesztőség:
Rimaszombat, Pokorágyi-utca
40-ik szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:
Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:
Egy háromhuzásos petítor tér-
fogata . . . 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . 60 fillér.

Nyilttér:
Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezélszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Megujult remények.

Temetés után az emberek rendesen megvigasztalódnak; az elsirt fájdalmak helyét megujult remények képzeletük kezdik betölteni, s mintegy megkönnyebbülve látunk ismét a mindennapi kenyeret adó munkához, melynek méltó koronáját a jövőtől várjuk.

Midőn elhantoltuk az ó-esztendőt, e gondolatokkal eltelve üdvözöltük az újat, abban a hitben, hogy minden reményeink teljesedni fognak. Mert a megboldogult ó-év — hogy a sablonoktól mi se térjünk el — egy hajszállal sem volt jobb ezernyi ezer elődeinél, melyeket az emberiség mindannyiszor örömmel rázott le nyakáról, mint az ócska köpenyvet, melyet mindenki, mi-helyt módjában áll, szívesen cserél ki egy ujjal, csak azért, hogy meggyőződjék nemsokára arról, hogy az is csak megfordított ruhadarab, mely egy ideig újat mutat. Mindegy: azért hiszünk benne s jobban érezzük magunkat alatta legalább addig, míg meg nem fakul, épen mint az új esztendő kezdetén, midőn reményeink hajnala újra derengeni kezd, s erős a hitünk, hogy boldogságunk napja nemsokára felragyog.

De hiába! Felhők tornyosodnak s a lelkünk egén feledő napot elhomályosítják. A megfejtelt kabát elfakul s alig várjuk, hogy ujjal eseréljük föl és bizony, bizony úgy lehetünk evel az ujesztendővel is, hogy korábban, mint kellene, a másik után sóvárgunk!

Mindegy. Most még tele van lelkünk új reményekkel, melyeket a ránk virradt esztendőnek kell beváltani.

Remél a gazda, ki oly sok éven át csalódott már aratásban, szüretben. Hátha ez az új év meghozza végre fáradságának méltó gyümölcsét!

Remél az iparos, kereskedő megrendelést, bő fogyasztást.

Remél a hivatalnok előlépést, anyagi és er-

kölesi emelkedést, remél a szülő gyermekeiben való örömet, boldogságot, remél a beteg gyógyulást, a rab szabadságot, — és ki tudná felsorolni mindazt a sok reményt, vágyat, melyek az újév hajnalán az emberi lelkekben derengeni kezdenek?

És mi, akik munkásságunk javarészét a közügy szolgálatára szántuk, szintén ezer jó reménnyel vagyunk eltelve a közügy érdekében.

Oly remények ezek, melyek nem most keletkeztek a mi haladni vágyó közönségünk lelkében, de azoknak ébrentartása mégis a sajtó feladata, mely örömmel szeretné följegyezni az utókor számára, hogy nem mult el ez az esztendő a nélkül, hogy városunk fejlődésének története egy szép fejezettel ne gyarapodnék.

Szemeink előtt a haladásnak ezernyi útja tárul föl; egy se kényelmes, egy se járt ut még. — de ne habozzunk ez utakra lépni, ha azt akarjuk, hogy reményeink teljesedjenek. Mert oly kérdések várnak megoldásra, melyekre nézve az idővesztést súlyos mulasztásnak lehetne mondani.

Szeretnők, hogy a *közművelődési egyesület* munkásságát ez évben is siker koronázza, hogy megvalósíthassa *lássanbót* mindazon nemes ezélokot, melyeket zászlójára írt. Szeretnők ez évben látni a város legnagyobb szülőitnek emléksobrát az ő nevét viselő s rendezendő szép téren. Szeretnénk gyönyörködni azokban a munkálatokban, melyek az új megyeház pályanyertes tervét fogják megvalósítani. Szeretnők látni azt a telket, melyen a *főgimnázium* monumentális palotája felépül. Szeretnők a társadalom tagjainak testvérsülését a közügy szolgálatában, — s szeretnők ez évet ama kevesek sorába iktatni, melyekre hálás szívvel emlékezünk vissza mindannyian, kik e város lakói vagyunk.

Ezek a remények és vágyak ujultak meg

jaikat s csupasz koronájuk égnek meredező ágzataikkal némán és szomorúan bámészkodtak a sápadt égboltozatra, csak a fiatalabb tölgyek egynémelyike nem engedte még magát megfosztatni a kisértetiesen zörgő száraz levéldisztől s az egymáshoz simuló különféle bokrok egyik helyt sárguló, másik helyütt erősen pirosuló lombzatától.

Az ösztönök ezen remek festő-művésze annyira lebilincselte egész lényemet, hogy feledve az élet nehéz gondjait, egymagamban vidáman dudorászva ballagtam be az egész erdőt a nélkül, hogy eszembe jutott volna kitűztött ezélelem, a csapokba rakott ölfák felé tartani. Barangolás közben, mikor egy-egy vidámabb dalra gyújtottam rá, véletlenül-e vagy kiszámítással . . . néhány száraz falevél hullott az arcomra, mintegy feddőleg figyelmeztetve a vonagló természet baldoklására, a pusztuló enyészet képre s a végmegsemmisülésre! . . .

A néma intést eltertettem. De a mulandóság gondolatára, végig borzongott a hideg testemen, lelkemet pedig borongó hangulat szállotta meg, mely nyomban elnémította a vig dalt ajkamon, hogy képzeletemben meg-elevenítsék a költő következő szavait:

„Minden elmulik. Elmulik a föld s ég!

De Isten jósága végtelenség!! . . .

Istenem! . . . kérdem önkénytelenül magamtól — tehát csakugyan volna örök halál? . . .

Nincs! . . . nincsen örök halál! . . . nincs örök enyészet, mert elűzte azt a feltámadás!! . . . lázasan zörögtek a lábaim alatt recsegő-ropogó száraz falevelek. Elporlik a virág, el a százados tölgy, el a piczi féreg s maga az Isten hasonmására alkotott ember is; de csak azért, hogy a föld porából új alakot öltve, támadjon fel újra az örök életre! . . . az Isten dicsőségére!! . . .

*

A mulandóság képének ilyenentén értelmezése felriaszított bölcselkedésből és sietve tartottam az ölle-rakott farakások felé, hol vígan pattogó tűz mellett rátaláltam az én erdőkerülőmre, a ki veresgyűrű nyáron jókora darab szalonát csepegtetett egy hatalmas karéj piritott kenyérré.

Egymás kölesönös köszöntése után ő csak tovább folytatta a mesterségét, én pedig jóleső érzéssel sütkérez-

az 1898-ik év küszöbén. Egy se teljesíthetetlen, sőt egyik-másik már oly stádiumban van, hogy megvalósulásához egy kis buzgóságon kívül még csak néhány hónap kellene. Ilyen a Tompa-szobor ügye; — de a többiek sem ütköznek legezhetetlen akadályokba.

Sajnos azonban, hogy vannak olyan vágyaink is, melyek annyira távol estek a megvalósulástól, hogy már-már csak a szelid merengések közé tartoznak. Volt idő, midőn e város polgárai pótdót nem fizettek. Ilyen évünk többé nem lesz. Volt idő, midőn a városi költségvetés nem zárult passivákkal. Ilyen évünk sem lesz több.

De bármit hoz is ez esztendő, bizalommal tekintünk lefolyása elé. Az erély és kitartás sok nehézséget győz le, s ha e két kellékből lesz bennünk elegendő, végre az a reményünk is teljesedése megy, hogy az 1898-ik évet a jobbak közé fogjuk sorozhatni.

Meghívó

a Gömör-Kishontvármegyei Gazdssági Egyesület 1898-ik év január hó 17-én d. e. 10 órakor Tornallyán, a kasszinó nagytermében tartandó

igazgató-választmányi gyűlésére.

A gyűlés tárgyai:

1. Jelentés a lefolyt év ügymenetéről.
2. A lezárt számadások előterjesztése.
3. A vagyon mérlege és a jövő év költségeloirányzatának előterjesztése.
4. Egyesületi csikó-legelő szerzési módjának megállapítása s a megszerzendő terület megjelölése.
5. Kilépésüket bejelentett tagok ügyére vonatkozó határozathozatal.
6. Folyó ügyek és esetleges indítványok.

Putnok, 1898. január hó 1-én.

Lakner László,
titkár.

Gróf Serényi Béla,
elnök.

TÁRCZA.

Óh emlegess!

— Alfred de Musset. —

Óh emlegess, ha majd pirosuló hajnalon
Gyémánt palotába lép a királyi nap.
Óh emlegess, ha majd az éj álomba von,
Míg a sötét árnyak föl égre szállanak.
Óh emlegessd a kéjt, a mámort, a midőn
Sziveddel társalogsz ábrándos éjiden.

Figyelj, ha lomb alól
Az édes hang kiszól:
Hogy emlegess, csak emlegess!

Óh emlegess ha majd balsorsom végzete
Tetőled Edesem örök elszakaszt,
Ha égő fájdalom forgó viharzele
Csap rám és hervadok, mint ősszel a háraszt.
Gondolj bucsumra majd. Idézd szerelmemet!
Nincs tér és nincs idő, mikor szívünk szeret.
Figyelj ha éjszaka
Felzeng a mult szava:
Hogy emlegess, csak emlegess!

Óh emlegess, ha majd a hűvös hant alatt
Te rólad álmodik szegény megtört szívem.
Ha majd a néma éj homálya roskatag
Sirom fölé borul a táj szellőiben.
Ha nem láthatlak is, de halvány szellemem
Kedves testvér gyanánt előttem megjelen.
Figyelj azért, ha majd
Az éji szél sobajt.
Óh emlegess! Óh emlegess!

Juhász László.

Életkép.

(A rimaszombati népkönyha karácsonyáról.)

A sárguló ősz végső napjainak egyik délutánján tüzelfő után néztem a közeli erdőben. A fák nagybárá lehullatták már az őszi dér által sárgabárnára festett lomb-

ve a lobogó tűznél, röviden előadtam neki, mi járban vagyok.

Jó van, jó, no! . . . — mondá a kerülő darabosan — hanem előbb tán harapna a tekintetes ur is egy kis sült szalonát vagy mi?! . . . ahun van la a finom puha kenyér, a táskám fenekén meg a jó zsíros szalona; kanyariton le mind a kettőből egy-egy jó darabot s aztán huzza fel az orra előtt heverő nyársra, figygy ha nem restelli.

Dehogy restellem Jánoskám! . . . hiszen olyan gusz-tust csinált nekem a piruló szalonájával, hogyha meg nem kínál, hát erőszakkal is kivettem volna a kezéből. S azzal hozzáfogtam én is a szalonnasütéshez.

Ez őszinte válaszomra János olyan jóízű kaczagott, hogy csak úgy hangzott bele a már hangtalan erdő.

Míg a szalonnám megpirult, azalatt érdekes párbeszédet folytattam az egyszerű emberrel s végül azt a kérdést merészkedtem hozzája intézni: „Ugy-e János, unalmas lehet már így télel az erdő?”

Az erdőkerülő előbb nagyot nézett rám s aztán neheztelő hangon ekképen válaszolt: „Tudja meg uracskám, hogy az erdő sohasem unalmas! . . . különösen akkor nem, ha minden évszakban más-más szemüvegen gyönyörködünk annak szépségeiben. Például milyen szép és változatos tavasszal az erdő? . . . mikor a pihentető téli álom után ébredezni kezdenek a fák: a rügyek egyenlőtlen duzzadása, azok szórványos, majd tömeges kifejlése, mindig erősebb-erősebb zöldülése és virágzása nap-nap mellett nem-e ujabbnál-ujabb és szébbnél-szebb ruhába öltöztetik-e az erdőt? Nyáron? . . . pedig szép haragos-zöld színével, lombos árnyas hős helyeivel, balzsamos levegőjével, a madarak vig csicsérgésével nem-e felvidítják még a legegésebb embert is? . . . Ősszel? . . . midőn a nedvkerings megszünt s a hideg éjszakák mindennap más-más színre pingálgatják az erdő lombzatát. Vagy télen? . . . midőn tündöklő gyémánt dérvirágival, dermedt téli álmából biztatólag mosolyog felénk a pihe hólepel alól, nem-e egy szebb egy jobb tavaszt ígér az enyészet helyén? Oh! mondja uram, lehet-e unalmas az erdő, a mikor minden egyes változásában olyan magasztos, olyan isteni? . . .

János! — mondám neki — maga pogány, maga természet-imádó, mint az ősmagyarok voltak! . . .

ced.

Felhívás.

A Gömörmegyei ált. tanítóegylet „Segélyezőegylete” közgyűlési határozatunk értelmében a segélyezést már ez évben megkezdi.

Felhívjuk azért azon egyetli tagokat, vagy volt egyetli tagok özvegyeit, kik az ez évben kiosztandó segélyre igényt tartanak, hogy folyamodványukat az alant irt elnökségnek küldjék be.

Rozsnyó, 1898. évi január hó 5. én.

Járossy Endre,
egyl. elnök.

Szombathy László,
egyl. főjegyző.

Közgazdaság.

Mezőgazdasági apróságok.

A mai nehéz gazdasági viszonyok között nem esélyes gondot ad a gazdának az, hogy gazdaságának üzletágában mely növények termelését karolja fel. Igaz ugyan, hogy a buza ára a folyó évben jelentékeny emelkedést mutatott, de ez az egy körülmény nem szolgáltatott még elegendő alapot arra, hogy elvakítson bennünket, s a buza termelés fokozására serkentsen; mert a mint váratlanul érintette a gazdagözöniséget ez idén az az óriási áremelkedés, ép oly váratlanul érheti majd a közeljövőben egy nagy és még veszedelmesebb áresökkenés. — A búzával vagy egyáltalában a gabonatermelésnél megállapodni tehát nem lehet. Érdekében áll a gazdának, hogy folytonosan új jövedelmi források megnyitására gondoskodjon új termelési ágak felkarolása, meghonosítása által. A feladat azonban nem könnyű. Mert nézzük csak, mit tapasztaltunk az állattenyésztés és növénytermelés egyes ágainál. Szarvasmarha-tenyésztésünk félelmetes ellensége a ragadós tüdőlob, a ragadós száj- és körömfájás alaposan megtizedelte szarvasmarha-állományunkat, sőt mi több, tönkretett egész vidékek marhaállományát; sertésállományunk legnagyobb része a sertésvésznek lett áldozata elannyira, hogy milliókra rugott azon összeg, melyet a gazdaközöniség e téren szpend.

A növénytermelési ágban hasonló calamitásokkal találkozunk. Burgonya-termelésünket a sok állati és növényi ellenségek helyenként egészen tönkretesz; cukoriparunk veszedelmes helyzete a cukorrépa-termelésnek vet gátat; dohánytermelésünk fejlesztését a monopólium zárja korlátok közé; a lóheremag ára évről-évre apad, egyszóval súlyos gondok nehezdednek a gazdaközöniség vállára, s valóban nem eléggé lehet esodálkozni azon, hogy daczára a rossz helyzetnek a gazdaközöniség szívesen fejleszti tettejét a megélhetés nehéz napjaiban, s nem csügged, sőt ellenkezőleg a legkomolyabb törekvéssel s igazi férfias erélyvel lát hozzá a válságos állapot megszüntetésére, örömmel tapasztaltuk a többiek között, hogy a termelésben helyt ad az ipari növények egy némelyikének, így a cikóriának, komlónak stb. s bár az eddigi eredmények nem a legfényesebbek, de azért olyanok, hogy reményt adnak kedvező eredményre. Hogy minálunk pl. a komlótermelés nem eredményez még oly sikert, minőt Csehországban, Franciaországban, Belgiumban tapasztalhatunk, annak egyedüli okát abban kereshetjük, hogy a művelés terén nem bírnak még oly sok tapasztalattal s gyakorlattal, mint az említett országok komlótermelői. A mi azonban késik, el nem mulik. Bizonyára eljő nemsokára az az idő, mikor a mi komlónk is kiállja a versenyt a saazi, aushai vagy pfalzi komlóval; mert komlótermelésünk mindinkább intenzívebb jellegűt kezd ölteni, s iparkodnak komlótermelőink a külföldi komlótermelők e téren gazdag tapasztalatait érvényesíteni. Erre egyébként nagy szükség is van, mert hazánk számos vidékén igen jövedelmező s nagy figyelmet érdemlő művelési növény a komló, a melynek jövedelmezőségét helyes termelési szabályok betartásával nagyon lehet fokozni. Jó védett fekvés, megfelelő talaj, annak okszerű munkálása, kintinőknek ismert fajták behozatala, czélyszerűen végrehajtott trágyázás, mind eley tényező,

Nem uram!... válaszolá ászellemült areczsal az erdő embere, én egy Istent imádó keresztény ember vagyok, ki az Istenháztól évenként csak egyszer, karácsonykor kereshetem meg, mert más egyébkor örökösen az erdőt kell bujnom. Az erdő nekem mindenem, otthonom, ez az én legszentebb templomom, melynek minden fája, bokra egy-egy oltár nekem!...

Nem is igen vágyakozom én innen az irigykedő emberek közé!... a hol engem minden fű, fa, bokor ismer. Istenem! mikor úgy reggelenként hol itt, hol ott bukkanok ki, a jó ismerősök mily édes örömmel bólogatják felém harmatos lombjaikat, s a lombzat közül pedig repeső örömmel kiabálják felém egy figyelmes madár: kukukk!... kukukk!... hiába bujlik kend, mert mi mindig ráismerünk, hogy itt jár a mi kedves jó emberünk. Isten hozta!... jó reggelt!... jó napot!... mondják utánna felséges összhangban a többi madarak. Este?... ha távozni készülök, szomoruan integetnek felém a fák, míg a bokrok lombjai hízlekedve, esókolgatják kezem, majd meg a rubánnál fogva vissza-vissza rántnak, észintén kérlelve, hogy ne menjek még haza!... maradjak még velök!... miért sietek úgy az emberek közé? a kik úgy is mindig fel-felboszszantának, hogyha hazatérek?!

S igazuk van az én jóakaróimnak. Otthon csakhamar beláttam, hogy az emberek rosszabbak, mint Isten egyéb teremtményei, s alig várom, hogy ismét kijut-hassak az erdőre, hol mindennapi kötelességemet hiven végezve, gondot tordítok a beteg fák sebeinek gyógyítására is. Ezek azután egymásután kigyógyulva, hálásan suttoják fülemben: „Örökre hálásak leszünk nemcsak te irántad, de az egész emberiség iránt!... nyáron jóleső hűs árnyal, télen pedig melegítő tüzzel leszünk hasznosokra.”

János ekkor hirtelen megrágráta kezem s a dombelre mutatott: Látja-e azt az öreg anyót s a mellette vánszorgó rongyosan öltözött szegény árva fiút, kik ott görnyedve czipelik a száraz gallyakat?... Bizony megvéned-öket télen át az Isten hidege, ha el nem látná őket ez az erdő száraz tüzelővel!... pedig hát nem szabad innen elemelni egy darab gallyat sem, senk-i-isten fiának!... érti-e?... mert szigorúan megparancsolta az uraság!... Lássá uram!... ha az erdő ellátja ezeket a sze-

mely a termés eredményét lényegesen módosíthatja. Az említettek közül különösen a trágyázás gyakorolja a legnagyobb befolyást úgy a mennyiség, mint a minőség javulására. Ujabb időben már a műtrágyák is alkalmazást nyernek a komlós kertekben, s a mint az ez irányban tett kísérletek eredményei igazolják, a szuperfoszfátnak és chilisalétronnak elhíttése nem marad eredmény nélkül. Több oly adat áll rendelkezésre, a mely szerint a jelzett műtrágyák holdanként csaknem egy métermáza többletet idéztek elő, a mi a komlónál — tekintve annak magas árát — mindenesetre számottevő körülmény.

Hirek és vegyesek.

Előfizetőink és olvasóink figyelmébe! Lapunk jelen számával a tizenkilencedik évfolyamot nyitjuk meg. Olvasóközönységünk lapunk iránt mindenkor sok jóindulatot tanusított, s mi ez alkalommal minden újabb programmn vagy hangzatos felhívás mellőzésével egyszerűen továbbra is kérjük lapunk részére a közönység szíves jóakarátát és támogatását. — Midőn lapunk következő évfolyamára új előfizetést nyitottunk, kérjük azon t. előfizetőinket, kik a **hátralekossal** beküldeni sziveskedjenek, **ellenkező esetben a lap további küldését beszüntetjük.**

A „Gömör-Kishont” előfizetési ára:

egész évre 4 frt,

fél évre 2 frt.

negyed évre 1 frt.

A kiadóhivatal.

Újévi tisztelgések. Az újév alkalmából — szombaton délelőtt — az összes hivatalokban megtartották a szokásos újévi üdvözlőket. A vármegyeházán az alispán: Bornemisza László fogadta a tisztikar meleghangú üdvözlését és jókívánatait. — Az árvászeknél, városnál, pénzügyigazgatóságnál, kir. törvényszéknél, államépítészeti hivatalnál, pénzügyintézeteknél mindenütt voltak tisztelgések s kölcsönösen szíves üdvözlések és jókívánatok nyertek kifejezést.

Szilveszter-esti mulatságok. A „Három Rózsa” nagytermében az idén Szilveszter-estén nagy élénkség és jókedv uralkodott. Nemes emberbarátok jöttek össze, hogy a jótékony nőegylet javára is áldozzanak, de meg azért is, hogy az ő-évtől buesut véve, jókedvben vigán üdvözöljék az új 1898-ik évet. Kilenc óra tájban már el voltak foglalva az összes asztalok; a válogatott, szép közönység elhelyezkedett, a fiatalság pedig hozzáfogott a tánczhoz, s fokozott lelkesedéssel járta virradtig. A nőegylet képviselőiben *Samarjay* Jánosné elnöknő és *Mariássy* Lászlóné alelnöknő szívesen üdvözölték a megjelenteket. Mikor a toronyóra az éjféli órát elütötte, az ismerősök és jóbarátok pohárkocczintás mellett üdvözölték egymást és kívántak minden jókat az ujesztendőre. A szünóra után pedig folytatták a tánczot, melyben előjárt jó példával a nőegylet által a rendezéssel megbízott *Komáromy* István, ki mellé sorakozott az aranyifjúság derek gárdája. — *A polgári olvasókörben* is ugyancsak vigán voltak. Itt a nagyterem szufoliaság megtelt a mulató közönséggel, melynek szórakoztatásáról a figyelmes rendezőség gondoskodott, amennyiben a tánczok közötti szünet alatt a dalárda gyönyörködtette szebb-nél szebb énekszámok sikeres előadásával, s *Rábely* Katicza és ifj. *Rábely* Miklós a *Váry* János zenekíséretével nagy tetszés mellett adták elő Cherubini „Mit akarhat...” ez. duettjét, melynek szép előadásával frenetikus tapsviharra ragadták a közöniséget. Éjfélkor az egybegyűlték zajos örömmel üdvözölték az újév beköszöntését, s egymásnak örömteljes, boldog ujesztendőt kívántak. A szép

gényeket télen tüzelővel, mért ne juttathatnának a jószívű emberek meg nekik egy kis meleg ételt?...

Én édes Istenem!... — kérdém önmagamtól — hát ilyen nemes szívű emberek is teremhetnek az erdőn?

Mikor így beszélgetés közben lenyeltük az utolsó harapást is s szép csendesen felszedelözködtünk a tűz mellől, hogy János bácsiával együtt kijelölgecsük az én téli tüzelőmet is.

Mielőtt azonban elindultunk volna, nagy szemérmesen egy szerény korona borraivalót csuszattam az öreg markába, hogy a legjobb csápokat jelölje ki az én részemre.

Erre az én Jánosom olyan lenező pillantást vetett rám, mint a ki kevesli a nyert borraivalót s attól tartottam, hogy nyomban visszadobja. De nem tette; hanem hirtelen mást gondolt s valamit mormogva szépen a zesebébe csuszattatta a koronát.

Ezután nem sokat teketóriázva, gyorsan kijelölte nekem a java fát, s elkísért a szekérútig, hol azzal vált el tőlem: „Aztán máskor is szívesen látom a tekint. urat ebben az unalmas erdőben, most pedig kísérje az Isten szerencsésén haza!”... s válasza se várva, sarkon fordult, visszament ismét az erdőbe, én pedig elgondolkozva a legboldogabb és legnemesebb szívű emberrel folytatott beszélgetés tartalmán, békességgel hazaballagtam.

Erdei kirándulásom óta egy teljes hónap mult el. Az alatt az erdő utolsó ékessége is zizegve hullott már alá a halokló anyaföldre, hogy vonagló testét gyöngéd öleléseikkel melegessék és elhaló esőjajkakkal kísérjék át a feltámadásra váró halálba.

A tél tehát beköszöntött. Fehér szemfödöt borított a kedves halottra, hogy alatta annál nyugodtabban pihenessen, annál szebbeket álmodhasson a feltámadásról.

Hó és jég mindenütt, a meddig csak elér tekintetünk. Megfagyott minden, még a lehellet is. Megfagy bennünk még a gondolat is, ha arra gondolunk, hogy ebben a szűk téli hideg időben mi lesz a hajléktalan árvával?... mi a gyámol nélkül maradt elaggott öreggel?... mi lesz a számos gyermekkel megáldott s nyomorban sinylódó szegény családokkal?... mi a szemérmes koldussal?...

Oh!... milyen zord... milyen kietlen s öröm-

multság, mely egyike volt a kör legsikerültebb házi-estélyeinek, reggeli 5 órakor ért véget.

Tanfolyelők kongresszusa. Az ország tanfolyelői január hó 4-ikére Budapesten kongresszusra voltak összehíva, a kongresszus azonban állítólag a „zord időjárás” miatt bizonytalan időre elhalasztott. Miut értesülünk — a tanfolyelők egy része mégis értekezletre jött össze, s ezen résztvett Józsa Antal gömörmegyei kir. tanfolyelő is, kinek a kongresszusra igen fontos kérdésben előadói szerepet szántak.

Esküvő. Szathmáry Pál szerencsi butorraktár tulajdonos, Szathmáry József helybeli főgymn. tanár öcsese f. január hó 1-én tartotta esküvőjét *Varga* Juliskával Tályán. A fiatal párt Szathmáry József, lapunk jeles toll munkatársa — szép beszéd kíséretében adta össze. Állandó boldogság kísérje a megkötött frigyét!

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter *Gazda* Pál helybeli kir. járásbírói joggyakornokot a tornai kir. járásbíróshoz aljegyzővé nevezte ki.

A polgári kör bálja. A rimaszombati polgári olvasókör évente fényes sikerű bálját ez idén február hó 6-án tartja a „Három Rózsa” nagytermében. Az előkészületek már megkezdődnek, s a multság siker tekintetében bizonyára ez idén is egyik kimagasló mozzanata lesz a farsangnak.

Esküvő. *Stolcz* Birikét, *Stolcz* Márton helybeli tekintélyes kereskedő leányát, f. hó 18-án vezeti oltárhoz *Szabó* Miron. Az ifjú pár esküvő után Budapestre, állandó lakására fog utazni.

Hymen. *Dr. Róth* Dezső Mező Kövesd közkedveltségű társadalmi alakja és jóhírű ügyvéd jegyet váltott decz. hó 30-án, Rozsnyón *Dr. Gutlohn* Henrik tiszteletbeli m. főorvos és rozsnyói gyakorlóorvos bájós leányával, Boriskával.

Az országos orvosi szövetség fiókja — mint lapunk mult számában jelezttük — megalakult vármegyénkben is. Az összes megyei orvosok — kettő kivételével — a hozzájuk intézett kérdésre kijelentették, hogy a szövetségbe belépnek, s így az alakuló gyűlést *Dr. Löcherer* Tamás h. vármegyei főorvos január hó 9-ikére Rimaszombatba a városháza nagytermébe hívta össze. E gyűlésen alakul meg a szövetség fiókjának tisztikara és választmánya.

Temetés. Az elhunyt *Dr. Török* Jánost mult esütörtökön délelőtt 10 órakor Tornallya és vidékének impozáns részvéte mellett temették el Tornallyán. A megrendítő gyászbeszéd oly későn — a temetés napjának reggelén — jutott köztudomásra, hogy sem az orvosegylet, sem a vármegye hivatalosan nem képviselhetette magát a temetésen, melyen a számos tagból álló családon és rokonságon kívül a vidék előkelőségei közül számosan megjelentek, hogy az érdemes, munkás és talpig becsületes orvos iránt a kegyelet és végtisztesség adóját le-rolják. — A megyei orvos-gyógyyszerész egylet szeretett elnökét gyászolja s legközelebbi gyűlésén bizonyára méltó kegyelettel fog megemlékezni munkás és ügybuzgó vezetőjéről. Nyugodjék békében!

Halálozás. A vármegyénkben és széles körben ismert Segesváry-családot, súlyos csapás érte. A család egyik szép reményekre jogosító sarja, a fiatal Segesváry Pál, Draskóczy László rimaszécsi járási főszolgabíró sógora, f. hó 13-ikán 17 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 5-ikén Domonyban nagy részvét mellett ment végbe. — A gyászbeszédre következő jelentést kaptuk: „Segesváry Jenő mint édesatyja, Segesváry Ödön honvédtusárhuzár-főhadnagy mint testvér, Segesvári Irén férjezett Draskóczy Lászlóné mint nővér a maguk, valamint, az összes rokonok nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy szeretett fia, illetve testvérük *Segesváry Pál* a budapesti ref. főgymnasium VII. osztályának tanulója folyó hó 3-án reggeli 8 órakor, életének 17-ik évében hirtelen elhunyt. A drága halott hült tetemei Domonyba szállítattván, ott folyó hó 5-én délelőtt 10 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint megáldatni és a domonyi temetőben örök nyugalomra helyeztetni. — Budapest, 1898. január hó 3-án. — Béke poraira!”

telen volna is a tél, ha nem volna benne a karácsony!... mely nemcsak a kereszténységnek, hanem az egész művelt világnak is a legnagyobb ünnepe!... A kereszténységnek azért, mert ezen a napon született a Megváltó, a keresztény vallás megalapítója; a művelt világnak pedig azért, mert ma már a Krisztus által megalapított keresztény vallás uralja az egész művelt világot, melynek segítségével az emberiség egy új világba jutott, mely jobb, nemesebb és hatalmasabb a régienél.

A magas égből mennyei fényugár lövelt alá elárvult földünkre, mely a dermesztő téli napokat örök tavaszszá varázsolta nemcsak a gazdagok fényes palotáiban, hanem a szegények rozott kunyhóiban is. Mert a szent karácsony ünnepe született a Jézussal együtt a hit, remény, szeretet és a felvilágosodás szent igéi, mint a melyek megadták az új kornak az erős alapot: az igaz hitre, a felebaráti szeretetre, a felekezeti türelmességre, a jótékonyág érdeklődési gyakorlására, a lelki és értelmi általános műveltségre.

Tehát megszületett mi közöttünk is a Jézus Krisztus!...

Igen, megszületett. Mert akadtak a mi kis városunkban is, épen úgy mint sok más helyen, áldott nemes lelkek, kikben a felebaráti szerető szív nemcsak hozzátartozandóikért dobbant meg erősebben, hanem az elhagyott árvák, az éhező szegények iránt is, kik a Krisztusi szeretet igaz melegét soha egy karácsony ünnep alatt sem érezték oly áldásteljesen, mint épen az idén.

Beeses engedelmeikkel a „Rimaszombat város és vidéke jótékony nőegylete” által létesített és fenntartott „népkönyvtár”-hoz vezetem el önöket egy néhány pillanatra, hogy tanui lehessenek egy valóban megható kedves jelenetnek.

Karácsony első napja van. Az ünnepi szent beszéd meghallgatása után, a templomból, ki-ki szerető családi körébe sietett, hogy ott a Jézuska által hozott szebbnél-szebb és értékesbennél-értékesebb ajándéktárgyak szemlélésébe elmerülő örömteljes arcokban gyönyörködhessek.

Istenem, milyen szép is a Jézus születésnapja!

Ugy tizenegy és tizenkét óra között elegánsan öltözött hölgyek vonultak egyenként, majd párosan a „Zöld-fá”-nak nevezett épület felé.

Büvészet és spiritizmus estély. Tolnai Simon a „Büvészet és Spiritizmus“ szerkesztője Budapestről f. hó 16-án városunkba érkezik, s a polgári olvasókör nagyertermében egy jótékonyezélu előadást rendez, — vasárnap, 16-án este. Ez előadásra — melyet a büvész ur — a polgári olvasókör megkeresése folytán a jótékonyezélu való tekintetből — díjtalanul rendez, előre is felhívjuk a közönség figyelmét, s jelezzük, hogy az estély programja felette változatos és érdekes lesz.

Ujtás a takarékpénztárban. A rimaszombati takarékpénztárban a múlt év végével hozott elhatározás folytán a f. év elejétől kezdve a kettős könyvvitelt alkalmazták. Egyéb nevezetes intézkedés még az, hogy ez után minden nap délelőtt bírálat tartatik a szokott órában. Az évről évre emelkedő forgalmu pénzügyintézetnek ezen szükségessé vált ujtásai csakis kedvező híreknek tekinthetők.

Vasutasok előléptetése. A m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetőségének területén f. hó 1-ével Görgey Lászlót a nálunk is ismert miskolczi II. oszt. üzletvezetőt első osztályú üzletvezetővé, a városunkban gyakran megforduló Csillag Mór ellenőrt — a losonezi forgalmi főnökségnél — a IV-ik rangfokozat 2-ik osztályából az elsőbe, Somogyi Géza osztálymérnököt a helybeli osztálymérnökség közserzeteknek örvendő vezetőjét főmérnöké, Wittchen Guidó tiszolczi hivatalnokot a VI. rangfokozat 1. osztályából a V-ik rangfokozat 3-ik osztályába léptették elő.

Allatorvosi szaktanfolyam. A földmívelési miniszter a budapesti állatorvosi akadémián hat-hat napra terjedő szaktanfolyamot nyit e hóban, gyakorlatot folytató állatorvosok számára. A szaktanfolyamra, a melyen a védőoltások, kórbonecolások, szemtükrözés, járványtan és az állategészségügyi rendészet adatnak elő. vármegyénkben: Lehoczky Márton tornalliai megyei állatorvos és Bodnár János rimaszombati városi állatorvos vétettek fel.

Műkedvelő előadás. A helybeli iparos ifjak önképző egylete saját tőkéje gyarapítására műkedvelő előadást rendez, melyen a „Kis madaram“ című népszimfoni művet adják elő. Felhívjuk az érdeklődő közönség figyelmét az előadásra, melyet vasárnap, f. hó 9-én a Három Róza nagyertermében tartanak. — A szinlapot lapunk más helyén közöljük.

Ujévi üdvözlések megváltása. A nőegylet és a közművelődési egyesület javára tett adományokkal az ujévi üdvözlést megváltották, s ez uton kívánnak boldog újévet: Dr. Rárossy Gyula és neje 1 frt, Fritsch Ferenc és neje 1 frt.

Poétai rugam. Régen megmondta azt Utikai Kátó, hogy nem fagy meg a víz sohasem magától, — de hogyha Celsius mélyre ereszkedik, tanuló ifjuság jégre eresztetik. Téli időjárás mivel meg nem inga, mult vasárnap vigan csuszott az iringa. Vig muzsika, jókedv járta véges végig, még az öregje is elkezdte a régi; — ifju párok lába táncot járt a jégen, lelkük kalandozott rózsafelhős égen, s mit a szem odafönt mámorában látott; kereste idelent azt a menyországot. A jó mulatságot nem dirigálhatta más: Iringa director, jó Halifax Tamás.

Rig Mus.

Új menetrend. A mult számunkban közölt vasuti menetrendváltozás, mint most ujában értesülünk, f. hó 10-ikén lép életbe. Így a várva-várt délelőtti vonat csakugyan létesül. A kiadott és a városi hatóságokhoz is megküldött miniszteri rendelet szerint az új vonatnak már január 1-én kellett volna indulnia, és sokan számítottak is e kedvező összeköttetésre. Azonban számításukban igen kellemetlenül csalódtak, mert a délelőtti közlekedő tehervonathoz személykocsikat nem csatolhattak az állomáson, miután erre nézve az üzletvezetőség mostanáig — nem intézkedett. Valóban nem tudjuk, hogy akkor követett-e el a Máv. igazgatósága nagyobb hibát, midőn közlő tette azt, hogy a menetrend folyó hó 1-étől szünetelt változást, vagy akkor, midőn a már közlő tette intézkedésének fogantatásáról kellően nem gondoskodott.

Ugyan hová siethetnek e hölgyek olyan nagy számmal? ... A kíváncsiság engem is nyomukba esalt s egyes-nesen a népkonyhához vezetett, hol a nőegylet ügybuzgó választmánya csakhamar teljes számban egybegyűlt.

A festői csoportba összesereglett jótékony hölgyek úgy néztek ki, mint Isten kiválasztott legszebb angyalai ékes glóriával nemes homlokukon. — Kik egy rövid kis órára odahagyták a boldog családi kör édes örömeit, hogy itt az elhagyottak mentő gyűlhelyén, részvétkőnyeket hullatva, törülbessék ki azok szeméből a hálakönyveket, kiknek e szent napon oly nem remélt és boldog „karácsony“-t szereztek.

Soha ilyen megható karácsonyt!!!

A nemeskeblű hölgyek kiváló érdeklődéssel néztek utána, hogy szent karácsony ünnepén tisztességesen el legyenek látva a népkonyha szegényei. A takaréktüzhelyen bőséggel párolgott a jó husleves, káposzta és a legfinomabb pörkölt. A különösebben érdeklődő választmányi tagok sorba kóstolgatták az ételeket, hogy jóízűek-e? ... meg van-e a sava-borsa adva mindeniknek? ... s mikor minden annak rendje- és módja szerint szépen elkészült, a napos felügyelő kiadta a jelszót a találáshoz.

Érdekes volt nézni, mint versenyeztek a jótékony-ság gyakorlásában a gyöngéd női kezek! ... Mindenik igyekezett egy-két étel után sóvárgó sápadt képi gyermeket, vagy pedig magukat szerényen meghuzó öregeket készséggel kiszolgálni. Alig telt el egy pillanat, s már is mind a 34 jótéteményes előtt ott párolgott egy-egy tányér kitünő meleg leves s benne jó darab hús.

Ekkor felállott egy csinos képi barna kis leánya s imára kulcsolva sovány kezecskéit tiszta csengő hangon kiáltá, imádkozunk:

Jövel Jézus légy vendégünk,
Áldd meg, a mit adtal nekünk. Amen!

A mily jó étvágygyal fogyasztották el a levest, épen olyan mohón látták a káposztához és a pecsényéhez is. Szinte jól esett nézni, hogy evés közben mint pirult ki egymásután a sok sápadt gyermekarc, az öregek bágyadt tekintete pedig mint lett ragyogóbbá, midőn már mindennel eltelték.

A lakoma végeztével egy kis göndör fiucska állott fel s könnytel szemekkel így imádkozott:

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Komjáthi Sándor dobsinai — és Bertala Károly nagyrőcsei állami polgári iskolai tanítókat, a XI. fizetési osztály második fokozatába léptette elő.

Műkedvelő előadás Tiszolcson. Ugy anyagi, mint erkölcsi tekintetben fényesen sikerült előadás volt Szilveszter estélyén Tiszolcson, melyet lapunk hasábjain már régebben jeleztünk. Az előadás nemcsak a magyar, de a tót intelligencia is teljes számban jelen volt, köztük az ev. iskola tanítói és dr. Daxner Samu, Daxner Iván stb. A szolgabíró részéről Mariássy Gyula főszolgabíró volt jelen és szimpatikus egyéniségével teljesen meghódította a tiszolcziakat. A vidékiek közül is többen voltak jelen. — Első darab volt: „A regény vége“. Szereplők: (Stefánia, fiatal özvegy) Topser Gizella k. a. ügyesen töltve be nehéz szerepét. (Arabella táncművésznő) Schlosser Samuné urhölgy előadása gyakorlott műkedvelőre vall. (Zsófi szobaleány) Kahle Anna k. a. kitünő mimikáival s ügyességével többszörös derűtséget keltett. (Ipszilón író) Istvánffy László. (Kánya ügyvéd) Csepanovszky József kitünők voltak. — A második darab: „Angolosan“. Szereplők: (Adél, fiatal özvegy) Schiller Berta k. a. játékán kedvesség vonult végig. Igen jó volt (Mari, komornája) Dianiska Mariska k. a., nemkülönben (Róza) szerepében Schlosser Samuné urhölgy. Férfi-szereplők: Pazar Lázár, Csepanovszky József, Hanák Manó, Kubányi János, Verner Alajos, Bakos Pál mind derekasan megállták helyüket s műkedvelőktől nem várt sikert arattak. — Előadás után a szereplők magyar népdalokat énekeltek, majd táncz következett. 12 órakor egy sikerült élőképzet volt (a négy évszak), ezt követte a Hymnus eléneklése az összes jelenlők által. A kedély és vidámság tekintetében páratlan mulatság a késő reggeli órákban ért véget. A tiszta jövedelem 89 forint. Felülfizettek: Aronffy Ernő 2 frt 60 kr. Ambrózy József 2 frt, Basilides János 3 frt, Botár Gyula 2 frt, Bubok Tivadar 1 frt 60 kr. Breyer Dávid 30 kr. Fabry Sándor 60 kr. Gyürky Pál 40 kr. Gilovszky Péter 60 kr. Kahle Frigyes 20 kr. Krankus János 40 kr. ifj. Kuchta Ferenc 20 kr. Krizsán János 10 kr. Klein Győző 2 frt, Mariássy Gyula 4 frt, Maromics Wendel 1 frt, Pataki László 10 kr. Palencsár József 30 kr. Plank Kálmán 60 kr. Rozenbaum Jakab 10 kr. Setina János 40 kr. Dr. Schwarz Márk 1 frt. Trajtler János 2 frt, Wittchen Guidó 60 kr. Ugy a nagylelkű felülfizetők, valamint a szereplő urhölgyek fogadják a rendezőség hálás köszönetét a jótékonyezélu érdekében kifejtett áldozatkészségükért és fáradhatatlan munkásságukért.

A losonezvidéki vaant, mely egyelőre a losonez-poltári és az ebből kiágazó berzeneze-szinobányai vonalakat foglalja magában, — mint értesülünk — rövid idő alatt létesülni fog. Török Zoltán, br. Baratta Alajos s társaik, mint engedményesek a finanszírozási szerződést december 16-án kötötték meg a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankkal. A szerződés szerint az önálló vasuti üzletgazgatóság székhelye Losonez lesz.

Ötezer bábut küldött szét a „Budapesti Napló“ az ország minden részébe karácsonyi ajándéku. Városunkba 20 darab jutott, s a polgármester gondoskodott is a bábut szétosztására nézve.

A gyógyszeresek árszállítása. A belügyminiszter a gyógyszeresek árszállítását revízió alá vette és ahhoz függeléklet csatolt, amely 1898. január elsején lép életbe. A függelékben 33 emberi és 23 állatgyógyszer árat szállította le a belügyminiszter. Az olcsóbbá tett gyógyszerek a receptura forgalom leggyakrabban irt szerei közé tartoznak.

A miskolczi kereskedelmi és iparkamara újralakulása után való első ülését december 30-án tartotta meg Radvány István kir. tan. elnöklése alatt a tagok igen élénk részvétele mellett. Az újalakulás befejezése képen pénztárosul újból Polatsek Arnold választott. Több helyi ügyben adatott aztán vélemény, úgy hogy Sajó-Szent-Péteren helybeliek ne fizessenek a vásárra felhajtott állatok után helypénzt. Tisza-Füreden a házalás betiltásék. Atány községnek hativasárjog ne adassék. Az ipar-

A ki ételt, italt adott.

Annak neve legyen áldott. Amen!

Ezután a konyhából szép rendben, párosan az éléstárba vonultak valamennyien, hol minden egyes szegény számára már előre ki voltak készítve az ajándék ruhaneműk.

Itt a népkonyha ügyvivő elnöknője meleg szavakban köszönte meg a nőegylet fáradhatlan és jótékony-ságban kifogyhatatlan elnöknőjének, valamint a választmány minden egyes tagjának ódaadó buzgóságukat és anyagi áldozataikat, Isten áldását kérve mindazokra, kik a szűkölködőknek ilyen boldog karácsonyt szereztek.

A fennkölt nemesszivű hölgyek ekkor kiosztották az ajándék ruhaneműeket s azonfelül egy-egy finom friss kalácsot, narancsot, cukrot, gyümölcsöt s bőséggel mindent.

Mondhatom, hogy soh sem láttam ennél gazdagabb karácsonyfát!

Most a menyeyi áldás következett. Mert a legértelmesebb fiu az elnöknő elé állva, visszafajtott zokogással mondta el a következő verset:

„Áldja meg az Isten mind a két kezével,
A ki szive szerint jót tesz a szegénynek! ...
Áldja meg az Isten, áldatlan ne hagyja,
A ki a didergő nyomort betakarja! ...
Áldja meg az Isten, sohse ejtsen könnyet,
Ki a szegényt szánja s könnyeket törölget! ...
S mig törli a részvét selyem kendőjével,
Áldja meg az Isten mind a két kezével.“

Az elhangzott áldó szavak után egyetlenegy szem sem maradt szárazon. Az áldott lelkű delnök és a jótéteményben részesült szegények együtt zokogtak valamennyien. A jó Isten pedig gyönyörködött a felebaráti szeretet ezen szép művében.

Mi pedig, a kik szem- és fültanui valánk e Krisztusi karácsony ünnepnek, hallottuk a megnyilatkozott egekből zengeni az angyalok karát:

„Dicsőség a magasságban az Istennek, a földön bé-kesség s az emberekhez jóakarát!“

*

De mielőtt még szétosztott volna a díszes társaság,

törvény 50. §-ának módosítását az ülés helyesli, mivel a vidéki kereskedelem és ipar érdekében fekszik, hogy a túlzott mérvben elburjánzott házalás elvégre belegyen szüntetve. A kivételek korlátozása czéljából kéri a kamara, hogy ezek a kamarák meghallgatása után adassanak ki. Ipari mintatáraknak egyes nagyobb vidéki városokban való felállítását elvben helyesnek tartja, de költségeseznek s nem várható ez idő szerint gyakorlati eredmény. — Helyeslőleg tudomásul szolgált a vándoraktárral utazók visszaéléseinek meggátolására vonatkozó rendelet, melynek végrehajtására az iparhatóságok figyelmét külön is felhívja a kamara. Ezután foglalt állást a kartellek kérdés ügyében. Ugy a kereskedő mint az iparos osztály előterjesztett véleménye az, hogy a kartellek törvényhozási szabályozása szükséges, e véleményt Kanitz Jenő egri keményítőgyáros, maga is tagja a keményítő-kartellnek, elfogadásra ajánlja, s az ülés egyhangulag el is fogadta az osztályok véleményét, aztán kimondatott, hogy pártolja a temesvári keresk. egyesület felterjesztését a keresk. alkalmazottak által kötelező nyugdíjbiztosításra iránt, habár szükséges is a kormány szociálpolitikai intézkedése. Szintén nem támogatatik az örlési forgalom fenntartása. A tornalliai ipartestület megalakítása helyeseltetik, de a betegsegélyző pénztár létesítése nem, mivel nagy terhekkel jár. Támogatja az aradi kamara felterjesztését, szakaszberletjegyek kiadása és a fuvardíjtöbblet gyors vizsátérítése iránt, valamint a bányatörvény revíziójára nézve is. A kerületi betegsegélyző pénztárak és a hazai ipartestületek központi bizottságának átiratai egyelőre tudomásul vétetnek s majd esetről-esetre fog a kamara határozni egyes kérdésekben. Rosenfeld Emil kül-tárog az tőkekamatadó helytelen kirovasát meggátolni igyekező javaslata elfogadtatott. A kerületbeli törvényhatósági ipartanácsot megalkottattak s végül két ipariskolai tanulóknak ösztöndíj adatott.

Allategészségügy. Mint a „Földmívelési Értesítő“-ben olvassuk, varmegyénkben az állategészségügy jelentékenyen javul. A legutóbbi kimutatás közlése szerint: *Veszélyesség:* Dobsinai, Felső-Bátkán és Rima-Szombatban — *Ragadós száú- és körömfájás:* Jolsván. — *Sértésvesz:* Abafalu, Ajnácskő, Dernő, Felső-Balog, Gesztete, Jéne, Likér, Polomka, Rádova, Rimőcza, Simonyi, Tiba és Zavadka községekben van.

Találós mese.

Izetlen és szagtalan,
Aranysárga színe van,
Olajszerű a leve,
Zoltán-féle a neve.
Kapod minden gyógyszerárban
Két korona az ára;
Ha okos vagy, szép baba:
Találd ki, hogy micsoda?

es Győgyháza, Budapest, Nagy-Korona-utca 23. Zoltán-féle izetlen és szagtalan eszterga-olaj. Főmunkár: Stech La-

Bethlen Gábor pályája. A magyar nemzet történetének kiváló alakjai között kétségkívül a legvonzóbbak és legrokonszenve-sebbek egyike Bethlen Gábor erdélyi fejedelem, kinek emlékét nem-sokára Budapest fővárosunkban is a „tizek között“ szoborral fogjuk megörökíteni a király 5. felsége nagylelkűségéből. Bethlen Gábor messzelátó politikájának köszönjük, hogy a török által és a német által keresztült közbe fogott magyarság megmentetett a végső enyészettől, a teljes kipusztítástól, sőt olyan hatalomhoz és erőhöz jutott, hogy azután sorsát önmaga intézhette. Bethlen Gábor minden ízében magyar politikájának köszönhető, hogy a török csapást elfordította a magyarság fejeiről és a mi másik nagy ellenségünk, a német ellen irányította; valamint a magyarság védelmére megszervezte az európai protestáns szövetség segítségét. Valószínűleg egyoldalú felekezeti felfogásból kiindulva, némelyek kárhozzátják Bethlen Gábor politikáját azért, hogy a törökkel szövetekezett a keresztények elleni harcra. Itt az így nem áll. Bethlen nem a pogánnyal szövetekezett a keresztények ellen, hanem a magyarság egyik pusztító ellenségét uszította fel még a pogánnyal is nagyobb ellenségünk, a német ezászár leigázó hadserege ellen. A törökkel való szövetezése soha sem volt őszinte, csak egy ügyes fogás, melylyel többet használt a keresztény és magyar ügynek, mintha két oldalról hagyta volna kipusztítani a magyarságot. Ennek a nagy politikai és hadvezéri pályának kimerítő és igen tanulságos leírását találjuk az Athenaeum r. társaság kiadásában megjelent „A magyar nemzet története“ című tíz kötetes nagy munka (millenniumi kiadás) hatodik kötetében, melyből most jelentek meg a 135., 136., 137., 138., 139. füzetek, melyekben Angyal Dávid remek tollalval Bethlen Gábor utolsó éveiről, az öröksége körüli versenyegről ír s ezzel ezt a nagy

egy 50—55 éves, egyszerű öltözetű férfiú lépett az elnök-nő elé s szeméit törülgetve reszkető hangon így szólott:

Nagyságos asszonyom! ... Ezt a koronát, melyet itt a kezemben tartok, nem régen egy irtól kaptam, borraivaló képen. Igaz, hogy akkor el sem akartam fogadni, mert egyáltalában nem szolgáltam meg érte. De mégis megtartottam oly szándékkal, hogy azt valami jótékonyezélu fogom felajánlani, fogadja el tőlem szívesen a népkonyha nemes czéljaira, annak a jöszivü adakozó urnak a nevében.

Ez ujabb jelenet mindenkit meghatott!

Az elnökü elvette a felajánlott koronát s melegen kezét szoritott az egyszerű, de a legnemesebb szivü emberrel, mondván: „Szivümből köszönjük mindannyian a jó ügynek nevében!“

Az én erdökerülöm pedig — no mert János bácsi volt — emelt fövel indult az ajtó felé, hol én lehorgaszott fövel és pironkoldva vártam reá, a mig mellettem elhalad.

A mint hozzám ért, a vállára ütöttem s halkan mondam neki: No János bácsi! ... ugy-e hogy vannak jöszivü emberek, a kik télen át jó meleg étellel látják el a szegényt?!

Mondja inkább a tek. úr, hogy akadtak! ... Áldja meg őket az én jó Istenem! ...

Majd ismét hozzám hajolva bizalmasan suttogta fülembé: Tek. uram! tudja-e mit mondok még magának? ...

Ugyan mit János bácsi!

Azt, hogyha ugy hirtelenibe özvegyesre jutnék — a mit ne adjon az Isten — bizonyomra mondom ki-gyelmednek, hogy ezek közül a jöszivü asszonyaságok közül akármelyiket is elmerném venni feleségül! ... Az Isten áldja meg! ... s ezzel eltávozott

Utána nézve a csudalatos embernek s gondolám magamban: „Szegény János! te veled ugyan nem csináltak volna parthiét ezek a fennkölt gondolkozású és nemesszivű delnök, de nagyobb dicséretet aligha mondhattál volna reájok.“

Áldja meg őket a jó Isten mind a két kezével! ...

T. J.

Korszakot, melyet méltán Bethlen korszaknak lehet nevezni, letárgyalja Ezek a füzetek is tele vannak igen érdekes szövegekkel, egykoru arcképekkel. A pompás mellékletek közül kiemeljük: „Bethlen Gábor és kora” Lotz Károlynak az Akadémia palotájában levő falfestményről vett fénynyomatú képet; „Frigyess király fiának keresztelése” című egykoru rézmetszet után készült képet; továbbá „Csatajelenet XVII. század elejéről” rendkívül érdekes színnyomatú képet egykoru miniature után; „Vajda-Hunyad a Bethlen bástyával” stb. Egyes füzet ára 30 kr. Kapható minden könyvkereskedésben. Előfizetés negyedévre (12 füzet) 3 ft 60. Félévre (24 füzet) 7 forint 20 krajczár.

MŰKEDVELŐI ELŐADÁS.

A rimaszombati „Iparos Itjak Önképző Egylete” saját tökéjének gyarapítása céljából 1898. évi január hó 9-én a „Három Rózsa” nagytermében táncmulatsággal egybekötött műkedvelői színi előadást tart, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség.

Színre kerül:

KIS MADARAM.

Eredeti népszínmű dalokkal 3 felvonásban. Irta: Gerő Károly. Zenéjét szerző: Palotásy Gyula. Rendező Pásztor Pál, sugó Fráter Sándor.

Személyek:

Özv. Vetésy Andrásné	—	—	Hruska Teréz.
Mariska leánya	—	—	Petro Anna.
Barkóczy Miklós, gazda ember	—	—	Kamogya Gyula.
Özv. Cserei Adámné	—	—	Varga Juliska.
Stanczi, leánya	—	—	Ibos Mariska.
Hezegán Kristóf, tkvi hivatalnok	—	—	Papp Károly.
Hezegán Gyuszi, városi díjnok	—	—	ifj. Hollósy József.
Özv. Matkóczy Pálné	—	—	Ibos Ilona.
Jani fia, asztalos	—	—	Györfly Lajos.
Ónodi Gáspár, bizt. társ. felügyelő	—	—	Körönczy Pál.
Kifli Adolár	—	—	Pál Lajos.
Maezelka Lőrincz, asztalos mester	—	—	Kirner Frigyes.
Futó Misi, asztalos inas	—	—	Spissák Arpad.
Fürge	—	—	Kalmár Lajos.
Mihók	} vigalmi biz. tagok	—	Jancsó András.
Dákó		—	Pokorni István.
Kurucz	—	—	Stein Bertalan.
Suták	} asztalos mesterek	—	Uhrin János.
Mucsi		—	Tantossy István.
Gajdos	—	—	Szalontay Sámuel.
Muszka	—	—	Tantossy János.
Terka	} eselédék	—	Varga Teréz.
Mari		—	Zathureczky Vilma.
Parasztlegény	—	—	Kiss Sándor.
Béla, cigány	—	—	Beharka Pál.

Parasztlegények, leányok, cigányok. (Idő jelenkor.)

Kezdeté este pont 8 órakor.

Helyárak: Oldalszék: 1 ft. Körszék 80 kr. I. rendű zártzék 60 kr. II. od rendű zártzék 50 kr. Földszinti állóhely 40 kr. Deák-jegy 30 kr. Karzat 20 kr.

Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és nyilvánosan nyugtáztatnak.

Felelős szerkesztő: LUKÁCS GÉZA.

Magán-hirdetések.

Czipész-segédek

kerestetnek alólírottnál; jó munkások állandó munkával biztosítatnak.

Szathmáry Ferencz,
czipész, Rimaszombat.

Suszték József

Tópart-utca 16—18. számú, esetleg Ujváros 11. számú három házat Rimaszombatban, a rajta levő teherrel egyenkint vagy együttesen szabad kézből eladja. A venni szándékozók vele értekezhetnek. — Az eladás nem sikerülése esetén keres második helyre való betáblázásra 300—500 forintot rendes kamatfizetési kötelezettséggel.

Hirdetmény.

547. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszék 1897. évi 4263. sz. végzése következtében **Dr. Krausz Gyula** javára **Stelkovich László** ellen 170 ft s jár. erejéig 1897. évi október hó 20-án foganatosított biztosítási végrehajtás utján lefoglalt és 870 forintra becsült ökrök, löhere-

kazlak, igás-szekerekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi királyi járásbírósnak 4766/1897. számú végzése folytán 320 ft tökékövetelés, ennek 1897. évi márczius hó 15-ik napjától járó 6% kamatai, eddig összesen 21 ft 30 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Alsó-Hangonyon, a helyszínen leendő eszközzésére **1898. évi január hó 10-ik** napjának délelőtti 11 óraja határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzítés melletti, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adatni.

Rimaszécs, 1897. évi december hó 18-án.

Kovács Géza, kir. bir. vhajtó.

☞ Szőlővesszők. ☜

Draskóczy László serkei szőlő- és gyümölcs-telepén a tavasz beálltával eszközzendő szállításra a következő sima szőlővesszők rendelhetők meg: **nemes Kadarka** a legbővebben termő borszőllő, ezereként 3 ft; **a legkitűnőbb korai csemegefajok** ezereként 7 ft. Megrendelések február hó végéig tulajdonosnál Feledre ezimezve eszközzendők. 5—5

Hirdetmény.

1607. sz. — A nagyrocezi kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **nagyrocezi takarékpénztár** végrehajtónak **Ruzsanyi György** végrehajtást szenvedő elleni 100 ft tökékövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a nagyrocezi kir. járásbírósnak) területén lévő Murány-Hosszurét község határában fekvő a Ruzsanyi György tulajdonát képező murány-hosszuréti 76., 234., 182. és 308. sztkben foglalt ingatlanokra az árverést 801 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1897. évi január hó 24-ik** napján délelőtti 9 órakor Murány-Hosszuréten a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárnak 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt N-Rőczén, 1897. évi október hó 19-én.

A nagy-rocezi kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Szecska, kir. albiró.

Új üzletmegnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy **Rimaszombatban, Kossuth-utca 6. szám alatt** a mai modern igényeknek megfelelő

☞ kárpitos bútor üzletet ☜

nyitottam. Számos éveken át a főváros legelső műhelyeiben, mint művezető működtem, azon szerencsés helyzetben vagyok, hogy **saját készítményű** kárpitos munkáim ugy jóságukra és csinos kiállításukra, valamint olesóságra nézve a legnagyobb versenyt kiállják. — Raktáron tartok és készítek **salon garnitúrákat, ebédlő, szőnyeg, díván, ottomán, nyugágyak és bördíván, afrik és löször matraczokat, összehajtó vasszekrény-ágyakat, kárpitozva stb. stb., továbbá elvállalok minden e szakmába vágó kárpitos és diszító munkákat, a legolesőbb árban!**

Midőn ezt a nagyérdemű közönséggel tudatom, egyszersmind kérem, hogy új üzletemet becses megrendelésükkel minél tömegesebben látogassák.

Teljes tisztelettel

WAHL S. SZILÁRD,

kárpitos és diszító.

Ugyanitt egy tanuló felvétetik!

2—*

Hirdetmény.

A tornalljai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Hamer Jakab** végrehajtónak **Kovács Miklós** ügyvéd gondnok által képviselt ismeretlen tartózkodású **Tököli Mihály** végrehajtást szenvedő elleni 137 ft tökékövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a tornalljai kir. járásbírósnak) területén lévő Málé községben fekvő a máléi 77 sztkben foglalt 527 hrsz. a máléi 175 sztkben foglalt 245., 284., 398., 483., 604., 694., 937. hrsz. és a máléi 177 sztkben foglalt 770/4. hrszámu ingatlanokból és az azok tartozékát képező Urb. erdő illetményből a Tököli Mihályt 1/4-ed részben megillető jutaléka 318 ftban és a máléi 77 sztkben foglalt 115 hrszámu belsőségéből és az azon épült 84 sz. a házból a Tököli Mihályt 1/4-ed részben megillető jutaléka 164 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban, elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1898. évi január hó 26-ik** napján délelőtti 9 órakor Málé községében a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 20%-át 63 ft 60 krt és 32 ft 80 krt készpénzben vagy az 1882. évi 60. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-dik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni; avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság.

Tornallján, 1897. évi szeptember hó 4-én.

Kálniczky, kir. albiró.

The Continental
Bodega Company.

Valódi hamisítatlan
külföldi borok

- Portbor.
- Sherry.
- Madeira.
- Marsala.
- Malaga.
- Tarragona s. a. t.

Legjobb
bevásárlási forrása

Raktár:
RIMASZOMBATBAN
KOHN ADOLF
úrnál. 13—20

DIETRICH ÉS FIA

CS. ÉS KIR. UDVARI SZALLITÓK

TEA, RUM, COGNAC ÉS PALACZKSÖR NAGYKERESKEDŐK. FINOM LIKÖRÖK GYÁRA.

BUDAPEST, IV., RÉGI POSTA-UTCZA 10.

közvetlen behozatalú valódi

BRAZILIAI RUM-ja.

Kapható a bizományi raktárban: **TIBELY S. A.** ur kereskedésében.

4—4